

20036 - TEORIA DEL DRET

I. INTRODUCCIÓ: EL DRET COM A FORMA D'ORGANITZACIÓ SOCIAL I COM A SISTEMA NORMATIU

1. Regles i pràctiques socials

- 1.1. Regles i regularitats de comportament.
- 1.2. El dret com a pràctica social.
- 1.3. Formes d'aproximació a aquesta pràctica social.

2. Pressupòsits lingüístics del llenguatge normatiu

- 2.1. Semiótica: sintaxi, semàntica i pragmàtica.
- 2.2. Qüestions bàsiques de semàntica: sentit i referència. Vaguetat i ambigüitat.
- 2.3. Tipus de discurs i nivells del llenguatge
- 2.4. Característiques del llenguatge normatiu: tipus de regles. Les regles prescriptives i els seus elements.

II. TEORIA DE LA NORMA JURÍDICA

3. La norma jurídica

- 3.1. Entitats jurídiques: normes, costums i principis.
- 3.2. Identificació de les normes jurídiques: normes i llenguatge.
- 3.3. Criteris d'individuació de normes jurídiques.

4. Classificacions de les normes jurídiques

- 4.1. Normes generals i individuals.
- 4.2. Normes categòriques i hipotètiques.
- 4.3. Normes primàries i secundàries.
- 4.4. Normes dependents i independents.
- 4.5. Normes imperatives i normes dispositives.
- 4.6. Regles prescriptives i regles conceptuals.

5. Regles no prescriptives

- 5.1. El problema de les permissions.
- 5.2. Normes de competència.
- 5.3. Negacions de normes.
- 5.4. Disposicions derogatòries.

III. TEORIA DE L'ORDENAMENT JURÍDIC

6. Sistema jurídic i ordenament jurídic

- 6.1. El dret com a sistema: plantejament tradicional.
- 6.2. Sistemes estàtics: criteri de deductibilitat.
- 6.3. Sistemes dinàmics: criteri de legalitat.
- 6.4. Criteris de validesa i criteris de pertinença.
- 6.5. Sistema jurídic i ordenament jurídic: distinció.

7. El sistema jurídic com a sistema normatiu

- 7.1. Normes formulades i normes derivades.
- 7.2. Consistència i antinòmies.
- 7.3. Completesa i llacunes.
- 7.4. Independència i redundàncies.

8. La dinàmica dels sistemes jurídics
 - 8.1 Dret i temps: temps intern i temps extern de les normes.
 - 8.2. Criteris d'aplicabilitat.
 - 8.3. La jerarquia normativa: problemes.

IV. TEORIA DE LA CIÈNCIA JURÍDICA

9. Coneixement científic i coneixement jurídic
 - 9.1. El coneixement científic: ciències formals i ciències empíriques.
 - 9.2. La qüestió de la unitat de la ciència.
 - 9.3. El coneixement jurídic i la dogmàtica jurídica.
10. Interpretació jurídica
 - 10.1 Noció d'interpretació.
 - 10.2 Criteris d'interpretació.
 - 10.3 Tipus d'interpretació.
 - 10.4 Interpretació i argumentació jurídica.
11. L'aplicació del dret
 - 11.1 La justificació de les decisions.
 - 11.2 Qüestions de dret i qüestions de fet.
 - 11.3 L'aplicació per analogia.
12. Els conceptes jurídics fonamentals
 - 12.1 El concepte d'obligació: sanció i responsabilitat.
 - 12.2 El concepte de dret subjectiu.
 - 12.3 La noció de persona jurídica.
 - 12.4 Nul.litat i anul.labilitat.

V. EFICÀCIA, EFECTIVITAT I LEGITIMITAT DEL DRET

13. El dret i la seva correspondència amb la realitat
 - 13.1 Eficàcia de les normes jurídiques.
 - 13.2 Compliment i obediència al dret.
 - 13.3 Efectivitat de les normes jurídiques.
14. La valoració moral del dret
 - 14.1 Algunes distincions: ètica i metaètica, moral positiva i moral crítica.
 - 14.2 Les relacions entre dret i moral.
 - 14.3 Algunes teories de la justícia com a models de justificació del dret: legitimitat.
 - 14.4 La qüestió de l'obligatorietat del dret.

MANUALS

Norberto BOBBIO; Teoría del Drecho, Madrid, Debate, 1990

Rafael HERNANDEZ MARIN; Teoría General del Derecho y de la Ciencia Jurídica, Barcelona, PPU, 1989

Carlos Santiago NINO; Introducción al análisis del Derecho, Barcelona, Ariel, 1984